

Projekt

z dnia 24 marca 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W STRZEGOMIU**

z dnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2022 r. poz.559 z późn. zm.) art. 4¹ ust. 2, ust. 2a i ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn.zm.) oraz art. 10 ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn.zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Tracą moc:

- 1) uchwała Nr 78/20 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 22 października 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2025,
- 2) uchwała Nr 98/21 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Strzegomia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Strzegomiu.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Strzegomiu

Piotr Szmidt

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Strzegomiu
z dnia 2022 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2022-2025**

Strzegom, 2022

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Rozdział I Podstawy prawne i założenia programowe	5
1.1. Podstawy prawne Programu	5
1.2. Uzależnienia - teoretyczny zarys problemu.....	6
Rozdział II Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień.....	10
2.1. Analiza sytuacji występowania problemów alkoholowych i narkomanii w gminie Strzegom.....	11
2.2 Uzależnienia behawioralne.....	11
2.2.1 Uzależnienia behawioralne wśród dorosłych mieszkańców	11
2.2.2 Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.....	12
Rozdział III.....	14
Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzegom na rok 2022-2025.....	14
3.1. Adresaci Programu	14
3.2. Cele i zadania	15
3.2.1 Cele Programu:.....	15
3.2.2 Zadania oraz działania:.....	16
3.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	23
3.3.1 Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	24
3.4. Źródła finansowania programu.....	24
3.5. Monitoring i ewaluacja.....	25

Wprowadzenie

Według raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)¹ uwzględniającego 52 kraje świata, na mieszkańca Unii Europejskiej przypada średnio 11,3 litra czystego alkoholu. Przynajmniej raz w miesiącu upija się 30% dorosłych. W krajach OECD od alkoholu uzależnionych jest 3,7% populacji – ok. 50 mln ludzi.

Jeżeli chodzi o Polskę, to według analiz OECD na jednego Polaka rocznie przypada średnio 11,7 litra czystego alkoholu. To odpowiada mniej więcej 2,4 butelki wina lub 4,5 litra piwa tygodniowo na osobę w wieku 15 lat i więcej. Co najmniej raz w miesiącu upija się 35 proc. dorosłych - oznacza to, że na jedną "okazję" wypijamy ponad 80 proc. butelki wina lub 1,5 litra piwa. W rozróżnieniu na płeć - mężczyźni w naszym kraju spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet jest to 5,6 litra. Co ciekawe, kobiety o 62 proc. częściej upijają się (w miesiącu), jeśli mają wyższe wykształcenie. Jeżeli zaś chodzi o młodzież,

17 proc. chłopców i 21 proc. dziewcząt w wieku 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol. Autorzy raportu podkreślają, że dzieci, które nigdy nie były pijane, mają o 42 proc. większe szanse na dobre wyniki w szkole.

Zażywanie substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną zbadano także wiosną 2019 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD). Audytoryjne badania ankietowe zrealizowano na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Jak wynika z raportu, napoje alkoholowe są w naszym kraju najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto/ szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni

¹ Jak piją Polacy? Jak wypadamy na tle świata? Raport OECD o spożyciu alkoholu, Monika Mikołajska, 20.05.2021r., <https://www.medonet.pl/narodowy-test-zdrowia-polakow/zyj-zdrowiej,picie-alkoholu-jakwypadaja-polacy--nowy-raport-oecd,artykul,90827573.html> (data dostępu: 07.02.2022).

przed badaniem, chociaż raz upiło się 11,3% uczniów z młodszej kohorty i 18,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% uczniów młodszych i 43,4% uczniów starszych².

Ponadto, jak wynika z najnowszego sondażu przeprowadzonego w czerwcu 2021 roku przez Centrum Badawczo-Rozwojowe BioStat® 22,9% Polaków deklaruje, że ograniczyło lub całkowicie zrezygnowało ze spożywania alkoholu podczas pandemii COVID-19. Równocześnie jednak do picia alkoholu w większych ilościach przyznaje się 10,9% uczestników sondażu. Zmian w zachowaniu dotyczącym picia alkoholu nie zauważyło 48,6% respondentów, natomiast 17,6% nie pije wcale³.

Przez wiele lat uzależnienie kojarzone było jedynie z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jednakże coraz częściej kojarzy się ono również z czynnościami. Uzależnienie behawioralne określa takie formy zachowań, które nie są związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, ale z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, granie w gry itp.), a ich specyfiką jest m.in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami czy czynnościami.

Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, ponieważ od maja 2013 (data opublikowania klasyfikacji DSM–V) występuje ono w klasyfikacji zaburzeń psychicznych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

Nieformalnie zaś za uzależnienie behawioralne należy uznać szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowanie się w nie. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, fonoholizm, hazard, seksoholizm, pracoholizm siecioholizm oraz zaburzenia odżywiania.

Współczesna wiedza o problematyce uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych nakazuje widzenie w nich zagrożenia o charakterze globalnym, które jednakże manifestuje się głównie na poziomie krajowym i lokalnym i właśnie w strukturach krajowych i regionalnych upatruje się coraz powszechniej skutecznych form reakcji na problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzegom na lata 2022-2025, zwany dalej „Programem”,

² J. Sierostawski, *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 roku*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2020.

³ https://www.biostat.com.pl/zwyczaje_prozdrowotne_polakow_podczas_covid_19.php (data dostępu: 02.02.2022).

jest zapisem działań, które w najbliższych czterech latach realizowane będą w ramach zadań własnych gminy Strzegom w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którymi zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Wykorzystano również wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawarte w opracowaniu „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2022 rok”, diagnozę zagrożeń lokalnych przeprowadzoną dla gminy Strzegom w 2020 roku oraz diagnozę uzależnień behawioralnych przeprowadzoną w 2022 roku.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Rozdział I

Podstawy prawne i założenia programowe

1.1. Podstawy prawne Programu

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.). Zgodnie z art.4¹ ust.1 tejże ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”. Ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 dla gminy Strzegom opracowano także na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);

- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 tj.);
- 5) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 tj.);
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- 8) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 tj.),
- 9) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).

1.2.Uzależnienia - teoretyczny zarys problemu

Uzależnienia towarzyszą człowiekowi od dawna. W dzisiejszym świecie każdy człowiek w mniejszym, lub też w większym stopniu miał styczność z osobami uzależnionymi od alkoholu czy też innego rodzaju substancji psychoaktywnych. Obecnie, jest to niezmiernie istotny problem społeczny, przynoszący niewymierne szkody. Potrzebę przeciwdziałania temu zjawisku oraz pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym podnosi się już od wielu lat.

Uzależnienie wiąże się z silną potrzebą, psychicznym przymusem albo zażywania jakiejś substancji albo wykonywania określonej czynności – uzależnienia behawioralne. Bez względu na to, czy będzie to uzależnienie od alkoholu, leków, narkotyków czy też hazardu, zakupów albo seksu, prowadzi do koncentrowania się życia wokół tego, co jest przyczyną uzależnienia. A sama osoba uzależniona będąc ofiarą nałogu cierpi w zasadzie w każdej sferze życia: emocjonalnej, psychicznej, intelektualnej i fizycznej.

Ogólne rozważania odnoszące się do etiologii alkoholizmu i narkomanii ujmowane są w kategoriach:

- makrospołecznych- podłoże stanowią zmiany w życiu społecznym;
- mikrospołecznych- uwarunkowania biologiczne, psychiczne i społeczne poszczególnych jednostek w kontekście uzależnień.

Szkody spowodowane przez alkoholizm czy narkomanię można określić w trzech głównych wymiarach:

- indywidualnym - oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób pijących;

- społecznym - negatywne oddziaływanie na zdrowie psychiczne i fizyczne członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie itp.;
- ekonomicznym - koszty leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu pomocy społecznej i ubezpieczeń, leczenia odwykowego, przedwczesnej umieralności, spadku wydajności pracy itp.

Alkoholizm jest chorobą spowodowaną nadużywaniem napojów alkoholowych, natomiast narkomania, to uzależnienie od środków psychoaktywnych takich jak narkotyki, dopalacze. Z uzależnieniami tymi wiążą się zarówno konsekwencje zdrowotne dla uzależnionej osoby, jak również stanowią one problem socjalny i przyczyniają się do występowania zjawisk patologii społecznych. Alkoholizm czy narkomania są ściśle powiązane z występowaniem przestępczości, wypadkami w pracy, wypadkami drogowymi. Nadużywanie alkoholu i/lub narkotyków przez któregoś z rodziców osłabia więzi rodzinne i skutkuje występowaniem dysfunkcji w pełnieniu ról rodzicielskich, a także często jest przyczyną stosowania przemocy domowej.

Uzależnienie nie jest jednak jedynym problemem, jakie może spowodować używanie substancji psychoaktywnych. To również szereg problemów psychicznych i fizycznych, społecznych i gospodarczych. Dlatego istotne jest, aby odpowiednio szybko reagować na zjawiska oceniane, jako szkodliwe i niepożądane, a spowodowane używaniem np. alkoholu lub narkotyków.

Choć może się wydawać, że uzależnienie od czynności jest łagodniejsze niż od substancji psychoaktywnych, to jednak każdy typ uzależnienia jest tak samo groźną chorobą.

Jednym z wielu działań służących ochronie zdrowia, zmierzającym do zapobiegania problemom związanym z uzależnieniami jeszcze zanim te wystąpią, jest profilaktyka. Aby jednak ta przyniosła pożądane rezultaty, musi być prowadzona przede wszystkim w oparciu o programy i działania o potwierdzonej naukowo skuteczności.

Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią. Profilaktyka uzależnień polega na:

- ✓ eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych,
- ✓ lub ich osłabianiu/kompensowaniu poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (warunki środowiska, sytuacje, cechy i zmienne indywidualne) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych (stanowiących zagrożenie dla prawidłowego rozwoju lub funkcjonowania społecznego) i związanych z nimi szkód. Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych⁴. Wiedza na temat czynników ryzyka i czynników chroniących stanowi podstawę do opracowywania (i ewaluacji) skutecznych programów i strategii profilaktycznych.

Samorząd lokalny dysponując największą wiedzą o problemach swoich społeczności, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze adekwatne do problemów. Konsekwencje i szkody związane z używaniem środków odurzających usytuowane są w społecznościach lokalnych, mają swoją specyfikę wyznaczoną przez środowisko lokalne, lokalne problemy i zasoby, tu mogą być rozpoznane i tu powinny być rozwiązywane. Gmina, na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stała się podmiotem właściwym do tego, aby zmierzyć się z problemami alkoholowymi występującymi w jej społeczności i podejmować zorganizowane, samodzielne działania dla lepszego radzenia sobie z nimi.

⁴ http://www.parpa.pl/download/slownik_terminow.pdf (data dostępu: 03.03.2022).

Rozdział II

Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień

Diagnoza problemów uzależnień i zasobów ich rozwiązywania w gminie Strzegom została przygotowana przy wykorzystaniu informacji i danych statystycznych przekazanych przez jednostki i instytucje samorządowe, działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, a także na podstawie:

- dokumentu pn. „Diagnoza zagrożeń lokalnych” będącego wynikiem badania ankietowego przeprowadzonego w 2020 roku w gminie Strzegom wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu obejmującego podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzecią, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk,
- badania ankietowego on-line pn. “Diagnoza uzależnień behawioralnych” przeprowadzonego w 2022 roku w gminie Strzegom wśród dorosłych mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży szkolnej obejmującego problemy związane z tzw. uzależnieniami behawioralnymi, takimi jak: uzależnienie od komputera i Internetu (siecioholizm), hazard, zakupoholizm, pracoholizm i inne, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

2.1. Analiza sytuacji występowania problemów alkoholowych i narkomanii w gminie

Strzegom

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Strzegom przeprowadzona w 2020 r. pozwoliła stwierdzić, iż istnieje problem narkomanii w gminie. Respondentami byli uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych, osoby dorosłe oraz pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych z terenu Gminy Strzegom. Wynik diagnozy jest bardzo zbliżony do gmin o podobnej ilości mieszkańców.

Jeżeli chodzi o kwestię związaną z tym czy badana młodzież spożywa alkohol, to zdecydowanie wyniki w gminie Strzegom pokazują, że problem ten jest mniejszy porównaniu do innych miast. Należy podkreślić, że jest to także wynik mniejszy od średniej ogólnopolskiej. Spośród przebadanej grupy uczniów, 16 % zadeklarowało, że spożywało alkohol. Najczęściej spożywany jest on na imprezach, dyskotekach oraz na świeżym powietrzu. Przyczyną spożywania alkoholu przez młodzież jest chęć zaimponowania innym, lepsza zabawa, wyluzowanie się, lub też spożywanie dla towarzystwa.

Bardziej niepokojącym zjawiskiem jest jednak zażywanie narkotyków wśród młodzieży. Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy aż 73% ankietowanych, uważało że w szkole są osoby, które zażywają narkotyki. Co istotne, w opinii mieszkańców gminy, dotarcie do narkotyków nie jest przesadnie trudne. W dodatku świadomość o narkotykach wśród młodzieży rośnie w skali kraju, a w Gminie Strzegom nadal większość uczniów ma ogólną wiedzę na ten temat.

2.2 Uzależnienia behawioralne

2.2.1 Uzależnienia behawioralne wśród dorosłych mieszkańców

Diagnoza uzależnień behawioralnych przygotowana na podstawie przeprowadzonego w 2022 r. badania ankietowego wśród dorosłych oraz uczniów w gminie Strzegom, wykazała, że zagrożenia związane z uzależnieniami od czynności (hazard, pracoholizm, zakupoholizm, seksoholizm, uzależnienie od smartfona, uzależnienie od internetu, zaburzenia odżywiania czy uzależnienia od ćwiczeń), także są obecne (choć w różnym stopniu) na terenie gminy. Świadomość dotycząca zagrożeń z nimi związanych również jest niewystarczająca. 87% respondentów potwierdziło, że wiedzą czym są uzależnienia behawioralne. 13% badanych przyznało, że nie mają takiej wiedzy.

Uzależnienia do substancji zostały przez respondentów ocenione jako jednoznacznie zagrażające życiu (alkoholizm - 76%, narkomania - 86% oraz nikotynizm 52%). Ankietowani wskazywali także jako potencjalnie groźne nałogi takie zjawiska jak: Uzależnienie od hazardu (68% odpowiedzi), zaburzenia odżywiania (74 %) oraz siecioholizm (56% odpowiedzi). Pozostałe uzależnienia: pracoholizm, zakupoholizm oceniane były jako średnio groźne. Wyniki badań wskazują, że o ile poziom świadomości zagrożeń związanych z uzależnieniami od substancji jest wysoki, o tyle, uzależnienia od czynności nie są postrzegane przez mieszkańców jako istotnie groźne. Relatywnie najmniej groźne w odczuciu mieszkańców uzależnienie, to zakupoholizm.

W opinii pełnoletnich mieszkańców gminy Strzegom najpoważniejszymi uzależnieniami behawioralnymi są: uzależnienie od komputera i Internetu - siecioholizm (łącznie 88%) oraz pracoholizm (łącznie 56%). Pozostałe uzależnienia zostały przez mieszkańców ocenione jako mało istotne: hazard (łącznie 72% odpowiedzi: mało istotne lub nieistotne) oraz seksoholizm (łącznie 76% odpowiedzi). Zakupoholizm, został uznany za średnio groźne uzależnienie. Co interesujące, odpowiedzi dotyczące zaburzenia odżywiania rozłożyły się równomiernie.

2.2.2 Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej

Wśród uczniów z gminy Strzegom najbardziej powszechnym uzależnieniem jest uzależnienie od Internetu - wskazuje na to 42% ankietowanych, a kolejne 34% określa siecioholizm jako czasem występujący w ich otoczeniu. Równie istotnym uzależnieniem w środowisku jest uzależnienie od smartfona i mediów społecznościowych. 42 % badanych uznaje je za popularne, zaś 32% uczniów ocenia je jako czasem występujące zjawisko. W opinii badanych uczniów dość istotnymi zjawiskami są także: zakupoholizm oraz zaburzenia odżywiania.

Najmniej istotnymi problemami wg ankietowanych są: uzależnienie od hazardu, uzależnienie od ćwiczeń oraz pracoholizm. W opinii badanych uczniów pozostałe problemy takie jak hazard, zakupoholizm czy zaburzenia odżywiania raczej nie występują w ich otoczeniu.

Uczniowie z gminy Strzegom dużo czasu spędzają na korzystaniu z telefonu. 22% uczniów korzysta z telefonu powyżej sześciu godzin dziennie, a kolejne 15% od 4 do 6 godzin. 28% uczniów spędza przed ekranem smartfona do czterech godzin. Podobnie 28% ogranicza używanie telefonu do maksymalnie dwóch godzin dziennie. 4% używa smartfona kilka razy w tygodniu.

Niemal co dziesiąty (9%) uczeń z gminy Strzegom spędza przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie, a kolejne 9% - od 4 do 6 godzin dziennie. 15% uczniów deklaruje, że korzysta z komputera do czterech godzin, a 22% - maksymalnie dwie godziny dziennie. Pozostałe 20% uczniów korzysta z komputera kilka razy w tygodniu, zaś 24% - nie spędza czasu przed komputerem.

Rozdział III

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzegom na rok 2022-2025

Na podstawie przedstawionej Diagnozy Zagrożeń Lokalnych oraz Diagnozy Uzależnień Behawioralnych w gminie Strzegom oraz zasobów umożliwiających przeciwdziałanie występowaniu zjawiska uzależnienia od alkoholu i narkotyków stworzono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Strzegom na lata 2022-2025.

Program określa główne cele do osiągnięcia oraz zadania i działania służące realizacji tychże celów a także wskazuje realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje

współpracujące. Cele i działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców gminy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i podlegać będą monitoringowi i ewaluacji. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

3.1. Adresaci Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Strzegom na rok 2022-2025 skierowany jest przede wszystkim do:

- dzieci i młodzieży, a także ich rodziców, opiekunów i wychowawców,
- osób pijących w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osób uzależnionych,
- rodzin osób z problemem uzależnień i przemocy,
- konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych,
- mieszkańców gminy, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym mają styczność z problemem uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych,
- podmiotów działających na terenie gminy, których działalność mieści się w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- przedstawicieli władz lokalnych.

3.2. Cele i zadania

Nadrzędnym celem Programu są działania profilaktyczne i naprawcze zmierzające do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują powodując szkody zarówno ekonomiczne, społeczne jak i indywidualne. Ujęte w programie działania mają nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu, narkotyków i innych używek, a także zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu i radzenia sobie z sytuacją trudną. Mają również uczyć, jak skutecznie, bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Podobną rolę w odniesieniu do zaburzeń behawioralnych powinny spełniać działania gminy odnoszące się do ukazywania negatywnych skutków tych uzależnień oraz działania zapobiegawcze a także propozycje alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Celem winno także być wspieranie młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych.

Pomaganie taka oznacza też minimalizowanie skutków uzależnień, które nie ograniczają się jedynie do psychofizycznej degradacji samego alkoholika i narkomana, ale dotyczą wszystkich osób, które żyją - współegzystują z uzależnionymi. Ich również należy otoczyć opieką oraz stosownymi działaniami.

3.2.1 Cele Programu:

1. Zmniejszenie istniejących problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych (narkotyki, alkohol) oraz uzależnień behawioralnych.
2. Kreowanie lokalnej polityki zapobieganiu powstawaniu nowych uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
3. Edukacja publiczna dotycząca konsekwencji używania i nadużywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych oraz w zakresie metod zapobiegania szkodom zdrowotnym wynikającym z tych uzależnień, w tym promująca zdrowy styl życia.
4. Ograniczanie procesów wzrostu używania i nadużywania substancji psychoaktywnych oraz negatywnych skutków uzależnień behawioralnych, z uwzględnieniem wpływu tych zjawisk na uzależnionych oraz członków ich rodzin.
5. Zwiększanie skuteczności i dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz osób dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi.
6. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinach, w których występują problemy związane z uzależnieniami behawioralnymi oraz uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz udzielanie im pomocy psychospołecznej i prawnej.
7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży szkolnej (w szczególności z grup podwyższonego ryzyka), w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem profilaktycznym (w szczególności uświadamiającym co do zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi) dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
8. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, wynikających z uzależnienia od narkotyków oraz wynikających z uzależnień behawioralnych.
9. Wspieranie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.
10. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń przepisów prawa w zakresie obrotu i spożywania napojów alkoholowych.
11. Integracja społeczna osób uzależnionych od narkotyków i alkoholu, promowanie działań i zachowań społecznych zapobiegających uzależnieniom w tym behawioralnym.

3.2.2 Zadania oraz działania:

Zadanie I: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniami od substancji oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Działania:

1. Pomoc informacyjna i psychologiczna, porady, konsultacje dla osób uzależnionych od alkoholu, od narkotyków oraz dotkniętych innymi uzależnieniami behawioralnymi oraz członków ich rodzin,
2. Motywowanie przez odpowiednie jednostki (np. GKRPA) osób uzależnionych do podjęcia leczenia, podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób, które w związku nadużywaniem alkoholu, innych substancji psychoaktywnych lub dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
3. Prowadzenie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej (dorosłych i dzieci):
 - a. pomoc dla osób współuzależnionych, dla osób z problemem uzależnień i dla ofiar przemocy w rodzinie, prowadzona w grupie wsparcia, grupie motywacyjnej i indywidualnych sesjach terapeutycznych,
 - b. zapobieganie przemocy domowej, interwencji wobec sprawców przemocy, pomocy prawnej, terapeutycznej, psychologicznej, pomocy w sytuacjach kryzysowych,
 - c. współpraca między innymi ze schroniskami dla ofiar przemocy domowej, policją, ośrodkiem pomocy społecznej, wspieranie bazy lokalowej dla ww. grup terapeutycznych,
4. Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i czasopism problemowych dla klientów punktów terapeutycznych oraz instytucji i organizacji współpracujących z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Klub Abstynenta, Policja, szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, parafia,
5. Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinie związanej z problemem alkoholowym, narkotykowym, lub problemami związanymi z uzależnieniami behawioralnymi
6. Prowadzenie badań w środowisku lokalnym,

7. Szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych dla osób oraz podmiotów pomagających uzależnionym i ich rodzinom oraz z zakresu przemocy w rodzinie i w szkole:
 - a. szkolenia dla przedstawicieli różnych grup zawodowych, m.in. dla pedagogów, nauczycieli, policji, pracowników socjalnych. Szkolenia powinny uwzględniać współpracę między służbami,
 - b. szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - c. szkolenia dotyczące nowych procedur interwencji w sprawach przemocy domowej, „Niebieska Karta”,
 - d. szkolenia edukacyjne osób niezwiązanych bezpośrednio z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkotykowych, lub związanych z uzależnieniami behawioralnymi, szkolenie osób posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz sprzedawców,
8. Dofinansowywanie pobytu ofiar przemocy domowej w ośrodkach wsparcia,
9. Zatrudnienie terapeuty do współpracy z zespołem interdyscyplinarnym,
10. Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób uzależnionych;
11. Szkolenia i warsztaty doskonalące kompetencje wychowawcze osób dorosłych opiekujących się dziećmi i młodzieżą, pod nazwą dla mieszkańców Gminy Strzegom.

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Komisariat Policji,
4. grupy samopomocowe,
5. placówki odwykowe,
6. terapeuci i inni specjaliści ds. uzależnień.

Zadanie II: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, oraz profilaktyki uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Działania:

1. Kontynuacja w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców, poprzez realizację programów profilaktycznych,
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych a także związanych z uzależnieniami behawioralnymi, zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych, promocji zdrowego stylu życia w placówkach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka - w świetlicach środowiskowych oraz środowiskowym klubie młodzieżowym. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów jako alternatywy wobec różnych przejawów patologii społecznej. Finansowanie działalności wspomnianych podmiotów w części dotyczącej wynagrodzeń dla opiekunów prowadzących zajęcia. Zakup wyposażenia i materiałów pomocniczych niezbędnych do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą,
3. Prowadzenie edukacji publicznej dotyczącej przemocy domowej (ulotki, poradniki, broszury),
4. Finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej uczestniczącej w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych,
5. Finansowanie programów edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących problemów uzależnień oraz przemocy domowej, organizowanych dla dzieci i młodzieży,
6. Finansowanie i dofinansowanie organizacji działań profilaktycznych lub terapeutycznych w formie wypoczynku dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych zagrożonych problemem alkoholowym, problemem narkomanii, oraz uzależnieniami behawioralnymi.
7. Wspomaganie finansowe programów edukacyjnych i profilaktycznych dla młodzieży realizowanych na obozach, koloniach przez organizacje i ruchy abstynenckie lub kultywujących ideę abstynencji na przykład harcerstwo,
8. Finansowanie programów profilaktycznych dla rodziców w zakresie rozwijania umiejętności rozmawiania z dziećmi na temat alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień behawioralnych oraz z zakresu przemocy w rodzinie i szkole – organizowanych na terenie szkół,
9. Organizowanie i finansowanie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką uzależnień oraz przemocą, współdziałanie w ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących tej problematyki,
10. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec przedsiębiorców prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, szczególnie skierowaną do młodzieży,
11. Dofinansowanie okolicznościowych imprez profilaktycznych, zawodów sportowych, spektakli, festynów promujących zdrowy styl życia, organizacja konkursów z zakresu profilaktyki uzależnień,

12. Zakup materiałów edukacyjnych – prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, nagrody za udział w konkursach z zakresu uzależnień oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne, prenumerata czasopism przekazywanych organizacjom i instytucjom prowadzącym działania z zakresu profilaktyki uzależnień,
13. Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, samorządem Województwa Dolnośląskiego, organizacjami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
14. Zakup urządzeń i artykułów wykorzystywanych przez Komisariat Policji w Strzegomiu w ramach akcji prewencyjnych dotyczących ograniczania problemów uzależnień;
15. Wspieranie działań Policji poprzez zakup materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień oraz przemocy domowej celem organizowania akcji profilaktycznych.
16. Zakup urządzeń i artykułów wykorzystywanych przez Komisariat Policji w Strzegomiu w ramach akcji prewencyjnych dotyczących ograniczania narkomanii.

Realizatorzy:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Policja, Prokuratura, Sąd
4. Terapeuci i inni specjaliści ds. uzależnień,
5. Placówki oświatowe, kulturalne, świetlice opiekuńczo-wychowawcze
6. Organizacje pozarządowe, grupy wsparcia i grupy motywacyjne dla osób z problemem narkomanii,
7. Kluby sportowe,

Zadanie III: Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Działania:

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizującymi programy profilaktyczne i terapeutyczne o charakterze profesjonalnym,
2. Dofinansowanie wyjazdów na obozy terapeutyczne organizowane przez stowarzyszenia, po przedstawieniu programu zajęć terapeutycznych obejmującego minimum 6 godzin dziennie

zorganizowanych zajęć oraz gwarantującego obecność profesjonalnych terapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe,

3. Wspieranie finansowe działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z zapobieganiem lub zmniejszaniem szkód związanych z alkoholem,
4. Finansowanie i dofinansowanie dodatkowych programów terapeutycznych realizowanych w klubie abstynenta,
5. Zakup wyposażenia i materiałów pomocniczych niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznoterapeutycznych w klubie abstynenta,
6. Finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych poprzez zakup lub dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego lub rekreacyjnego, w celu poprawy infrastruktury technicznej poszerzającej możliwości spędzania wolnego czasu bez zagrożeń przez dzieci i młodzież;
7. Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych,
8. Organizowanie i finansowanie spektakli teatralnych, prelekcji dotyczących problemów narkomanii,
9. Dofinansowanie wycieczki zimowej i letniej dla dzieci i młodzieży szkolnej (półkolonii, kolonii, obozów, ferii, zielonej szkoły), z programem zajęć profilaktycznych w zakresie problemów narkotykowych, prowadzonym przez osobę legitymacją się zaświadczeniem o kompetencjach zawodowych,

Realizatorzy:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Placówki oświatowe, kulturalne, świetlice opiekuńczo-wychowawcze
3. Organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące działania w zakresie uzależnień.

Zadanie IV: Inne działania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Strzegom w latach 2022-2025.

Działania:

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- a. podejmowanie przez podmioty określone w przepisie art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działalności kontrolnej i interwencyjnej w stosunku do osób łamiących ustawowy zakaz reklamy napojów alkoholowych oraz w stosunku do przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi i nie przestrzegającymi zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw,
- b. zlecenie koordynacji prowadzonego postępowania dowodowego i przygotowania aktu oskarżenia w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy;

2. Wspieranie zatrudnienia socjalnego:

- a. finansowanie Centrum Integracji Społecznej w zakresie, w jakim uczestniczą w nich osoby uzależnione będące mieszkańcami gminy Strzegom,
- b. zwiększenie liczby miejsc w hostelach i mieszkaniach readaptacyjnych dla osób w trakcie leczenia lub po jego zakończeniu,
- c. redukcja szkód wywołanych nadużywaniem alkoholu (readaptacja, reintegracja zdrowotna, społeczna i zawodowa).

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej,

3.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zwana dalej Komisją - powoływana jest przez Burmistrza Strzegomia na podstawie art. 4¹ ust. 3 i 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn.zm.).

Do zadań Komisji należy:

- a) krzewienie trzeźwości i abstynencji, motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia przez nie leczenia, prowadzenie wstępnych rozmów i motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;

- b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu;
- c) zasięganie opinii i informacji o osobie zgłoszonej na leczenie od: członków rodziny, policji, pracowników socjalnych;
- d) kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłych (lekarza psychiatrę i psychologa) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- e) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opiniami wydanymi przez biegłych, pracownika socjalnego;
- f) kierowanie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu danej osoby;
- g) współpraca z Grupami Wsparcia, Klubem Abstynenta;
- h) współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, w zakresie realizacji procedury „Niebieskiej Karty”;
- i) przekazywanie informacji (prasa lokalna, ulotki, strona internetowa gminy Strzegom – zakładka Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) dla społeczeństwa o możliwościach uzyskania pomocy w gminie Strzegom;
- j) wydawanie opinii w formie postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Strzegomiu, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn.zm.);
- k) koordynowanie całości działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie gminy Strzegom.

Komisja wykonuje prace w ramach realizacji zadań określonych w niniejszym Programie.

Komisja wykonuje swoje prace w trakcie posiedzeń oraz kontroli.

3.3.1 Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji w wysokości 5% przeciętnego wynagrodzenia za pierwszy kwartał roku poprzedniego ogłaszanego kwartalnie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest udział w posiedzeniach komisji oraz podpis na liście obecności.

Wynagrodzenie za udział w pracach Komisji wypłacane jest na podstawie listy obecności, podpisanej przez przewodniczącego Komisji. Wynagrodzenie płatne jest z dołu w terminie do 7 dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

3.4. Źródła finansowania programu

Koordynatorem Programu jest Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie Strzegom.

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

3.5. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Strzegom na lata 2022-2025 podlega monitoringowi, za który odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Monitoring polegać będzie na corocznym, systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań od podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności.

W celu rzeczywistej oceny stopnia realizacji Programu przeprowadzona zostanie ewaluacja. Jej zadaniem jest ocena czy działania założone w Programie przynoszą zamierzone efekty. Ewaluacja prowadzona będzie w oparciu o posiadane sprawozdania merytoryczne i finansowe, dotyczące realizacji zadań dofinansowanych z budżetu gminy, a także dane statystyczne, wskaźniki oraz trendy wieloletnie.

Działania w ramach monitoringu i ewaluacji dostarczą również informacji dotyczących ewentualnych potrzeb związanych z wprowadzeniem modyfikacji najważniejszych kierunków działań celem maksymalizacji zamierzonych efektów realizacji Programu.

UZASADNIENIE

Opracowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022–2025 wynika z art. 4¹ ust. 2 i ust.2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2021 r. poz. 1119 z późn.zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje realizację zadań prowadzonych w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowiących część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględniający cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.